Lietas Nr. C36097014
Lietas arhīva Nr. C-0349-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2015.gada 11.maijā

Talsu rajona tiesa

tiesnese Ilze Valbaka,

izskatot rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības „Norvik Banka" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu,

konstatēja:

Akciju sabiedrība „Norvik Banka" (turpmāk – prasītāja) 2014.gada 3.decembrī cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāju) par 319,30 EUR piedziņu, norādot, ka 2008.gada 13.jūnijā starp pusēm noslēgts līgums Nr.VK10035485 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, ar kuru atbildētājam piešķirts kredīts 142,29 EUR (100 Ls) apmērā. Ikmēneša procentu likme 1,99%. Atbildētājs savas saistības nav pildījis, nav veicis maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem. Pēdējais maksājums saņemts 2008.gada 8.decembrī 28,46 EUR apmērā. Prasītāja norādījusi, ka ar Talsu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2014.gada 13.februāra lēmumu pieteikums pret atbildētāju par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā atstāts bez izskatīšanas. Prasības pamatojumam norādīts Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720.panta 2.punkts, 1753., 1756., 1757., 1759.panta 1.punkts, 1762.panta 1.punkts, 1764., 1765.panta pirmā daļa, 1811., 1934., 1943., 1946.panta pirmā daļa. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja atļautā kredīta parādu 129,17 EUR, procentus 61,09 EUR, līgumsodu 129,04 EUR, tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē (skatīt lietas 4.-6.lapu).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.^{21}panta noteikumiem 2014.gada 4.decembrī uz atbildētāja deklarēto dzīves vietu tika izsūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. (skatīt lietas 28.- 30.lapu)

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis, nav izteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē; tas saskaņā ar CPL 250.^{21}panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

CPL 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Paziņojums pusēm nosūtīts 2015.gada 11.martā, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2015.gada 11.maijā un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2015.gada 11.maija, plkst. 15.00. (skatīt lietas 40., 42.lapu)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta pirmo un piekto daļu, ievērojot 250.^{21}pantu, prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa, kā arī par lietas izskatīšanu rakstveida procesā atbildētājam nosūtīts ierakstītā sūtījumā uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi. Atbildētājam adresētie tiesas sūtījumi – prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā saņemts atpakaļ tiesā.(skatīt lietas 32., 33., 34., 41., 51., 52., 53.lapu)

Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi .. un no pasta .. dokumenti nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Līdz ar to tiesa secina, ka atbildētājam likumā paredzētajā kārtībā ir paziņots gan par prasību, gan par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2015.gada 11.maijā, un viņam kā Latvijas Republikas iedzīvotājam ir jāievēro Dzīvesvietas deklarēšanas likuma noteikumus; atbildētājam pašam jāuzņemas atbildība par savas rīcības tiesiskajām sekām.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka maza apmēra prasība par naudas piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ:

Saskaņā ar CPL 77.pantu un 2006.gada 15.decembra LR Uzņēmuma Reģistra lēmumu prasītāja ir akciju sabiedrības "Lateko banka" saistību un tiesību pārņēmēja. (skatīt lietas 25.lapu)

Darījuma puses 2008.gada 13.jūnijā noslēdza līgumu Nr.VK10035485 par VIVA Maestro norēķinu kartes izsniegšanu un lietošanu, ar kuru banka atbildētājam piešķīra kredītlimitu 100 Ls apmērā, ar ikmēneša procentu likmi 1,99%, kas ir atbilstoši spēkā esošajiem Tarifiem, un ikmēneša maksājumu 17,85 Ls katra mēneša 10.datumā. (skatīt lietas 10., 11., 15., 16.lapā)

Saskaņā ar līguma 1.12. punktu kredīts ir aizdevums, kas sastāv no atļautā un neatļautā kredīta summas.

Līguma 1.13.punkts nosaka, ka atļautais kredīts ir kredīts prasītāja noteiktā limita ietvaros.

Līguma 1.14.punkts nosaka, ka neatļautais kredīts ir kredīts, kas pārsniedz prasītāja noteikto limitu.

Līguma 1.9. un 1.10.punkts nosaka, ka atbildētājam katra norēķina cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Līguma 1.22.punkts nosaka, ka Tarifi ir spēkā esošs prasītāja pakalpojumu cenrādis. Tarifos tiek norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi ir līguma neatņemama sastāvdaļa (skatīt tarifu likmes lietas 15., 16.lapā).

Saskaņā ar līguma 5.10.punktu par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājs maksā līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar līguma tarifiem (0,167% par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma). (skatīt lietas 14.lapā)

Līguma 5.11.punkts nosaka, ka, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, atbildētājam jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas saskaņā ar tarifiem (0,25% dienā).

Ar atbildētāja konta izrakstu pierādīts, ka atbildētājs izmantojis prasītājas VIVA Maestro kartes kontā Nr.LV70LATB0007110965348 piešķirto kredīta summu periodā no 2008.gada 13.jūnija līdz 2011.gada 6.oktobrim. (skatīt lietas 12.-14.lapu)

Lietā nav pierādījumu, ka līgums būtu izbeigts.

Lietā iesniegts prasītājas Creditreform Latvijā SIA 2012.gada 27.jūlija maksājuma pieprasījums, 2012.gada 29.augusta un 2012.gada 4.oktobra brīdinājumi, kuros atbildētāju informēja, ka veic parādu piedziņu prasītājas uzdevumā, un aicināja veikt parāda 154,33 Ls samaksu līdz 2012.gada 15.oktobrim. (skatīt lietas 43.- 48.lapā)

Lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs līdz prasības celšanai tiesā vai līdz lietas izskatīšanai tiesā pieprasīto parāda summu būtu samaksājis labprātīgi. Atbildētājs nav arī iebildis pret prasības apmierināšanu, nav apstrīdējis, ka brīdinājumus saņēmis.

Atļautā kredīta atlikumu uz 2014.gada 25.novembri, atbilstoši parādu aprēķinam prasītāja aprēķinājusi 129,17 EUR, procentus par atļautā kredīta izmantošanu 61,09 EUR, līgumsodu par ikmēneša maksājuma nokavējumu 129,04 EUR. (skatīt lietas 17., 18.lapu)

Saskaņā ar Latvijas CL 1838.pantu samaksa jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Saskaņā ar Latvijas CL 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Latvijas CL 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Tiesa uzskata, ka minētās likuma normas piemērojamas konkrētajā gadījumā, un, ievērojot, ka lietā nav pierādījumu, ka pušu starpā pastāvētu strīds par 2008.gada 13.jūnijā noslēgtā līguma tiesīgumu, ievērojot, ka prasītāja kredītu piešķīrusi, ka atbildētājs kredītu – naudas aizdevumu saņēmis, bet nav veicis kredīta – aizdevuma atmaksu pilnā apmērā, ir likumīgs pamats atzīt, ka prasība par galvenā parāda – kredīta 129,17 EUR piedziņu no atbildētāja ir pamatota un apmierināma, ievērojot arī, ka lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs būtu izpildījis laikā un pienācīgā kārtā ar 2008.gada 13.jūnijā noslēgto līgumu uzņemtās saistības.

Saskaņā ar Latvijas CL 1946.panta pirmās daļas noteikumiem procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Arī Latvijas CL 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Savukārt, Latvijas CL 1763.panta 1.punktā noteikts, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu, un 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Šajā gadījumā ikmēneša procentu likme noteikta saskaņā ar spēkā esošajiem Tarifiem un pamatojas uz tiesisku darījumu – 2008.gada 13.jūnijā noslēgto līgumu Nr.VK10035485.

Latvijas CL 1652.panta 3.punktā noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar iepriekš norādītājām likuma normām arī prasība daļā par aizdevuma procentu 61,09 EUR piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Prasītāja norādījusi, ka atbildētājs ir kavējis maksājumus no 2008.gada 9.decembra un uz 2014.gada 25.oktobri aprēķinājusi un pieprasa līgumsodu 129,04 EUR apmērā.

Šo līgumsoda summu tiesa novērtē kā nesamērīgu un uzskatāma par iedzīvošanos uz parādnieka rēķina.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantu tiesa izspriež civillietas saskaņā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem un Eiropas Savienības tiesību normām, kā arī ņem vērā judikatūru.

Ja saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods maksājams par saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi, tad, pārbaudot tā atbilstību samērīguma un taisnīguma principam, ir jāvērtē pieprasītā līgumsoda samērojamība attiecībā pret pamatparādu (skatīt Senāta 2011.gada 9.novembra lēmumu lietā Nr.SPC-63).

Augstākās tiesas Senāta civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā SKC-212 norādīts, ka līgumsoda piemērošana vērtējama atbilstoši soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Tiesa uzskata, ka, tā kā lietā ir pamats konstatēt, ka atbildētājs ir kavējis ar līgumu uzņemtās saistības, tad viņam Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms, ievērojot taisnīguma un samērīguma principu.

Tiesa uzskata, ka ņemot vērā minētos apsvērumus un Civillikuma 1716., 1717., 1720.pantā noteikto, kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu, līgumsods, kas būtu uzskatāms par saprātīgu un samērīgu, ievērojot pamatparāda lielumu, ir nosakāms 10% apmērā no pamatparāda jeb galvenā parāda summas 129,17 EUR, tas ir 12,92 EUR. Līdz ar to līgumsods piedzenams 12,91 EUR apmērā, bet prasījums daļā par līgumsoda 116,12 EUR piedziņu noraidāms.

Tiesa atzīst, ka neskatoties uz to, ka atbildētājs nav apstrīdējis piedzenamās summas aprēķina pareizību, ievērojot iepriekš norādītos iegūtos pierādījumus un tiesas norādītos apsvērumus, saskaņā ar minētajām likuma normām un judikatūru, prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar CPL 41.panta pirmo daļu, ja prasība apmierināta daļēji, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesa uzskata, ka pēc prasītājas lūguma, saskaņā ar minētā likuma normām un, ņemot vērā, ka prasība apmierināma daļēji, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva 71,14 EUR {aprēķins saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.a)punktu – piedzenamā parāda summa 203,18 EUR (129,17 EUR + 61,09 EUR + 12,92 EUR) X 15%, bet ne mazāk par 71,14 *euro*} un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par ierakstītu pavēstu un prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu 4,70 EUR (skatīt kvītis lietas 7., 8., 9.lapā); kā arī no atbildētāja par labu Tiesu administrācijai piedzenami līdz šim nesamaksātie tiesas izdevumi 4,05 EUR. (skatīt lietas 1.lapā)

Saskaņā ar CPL 195.pantu prasītājam pēc tiesas sprieduma par naudas summas piedziņu pasludināšanas ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus uz likuma pamata (Latvijas CL 1759.pants), kuru apmērs noteikts Latvijas CL 1765.pantā.

Prasītāja lūdz atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % no piedzītās zaudējumu summas par laika periodu no sprieduma stāšanās spēkā līdz tā pilnīgai izpildei.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1759.panta 1. un 2.punkts paredz, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu un par svešu naudu, kad tās turētājs to lietojis savā labā.

Ņemot vērā minēto un jau iepriekš norādīto tiesisko regulējumu attiecībā uz procentu aprēķinu un to samaksas pienākumu, ievērojot lietā pierādīto atbildētāja pieļauto parāda samaksas kavējumu, tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no piespriestās parāda summas no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei, bet ne vairāk kā galvenā parāda 129,17 EUR apmērā.

Saskaņā ar CPL 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 193., 194. un 204.^{1}pantu tiesa

nosprieda:

Apmierināt maza apmēra prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Norvik Banka”, reģistrācijas Nr. 40003072918, galveno parādu 129,17 EUR (vienu simtu divdesmit deviņus *euro* un 17 centus), līgumiskos procentus 61,09 EUR (sešdesmit vienu *euro* un 9 centus), līgumsodu 12,92 EUR (divpadsmit *euro* un 92 centus), valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit vienu *euro* un 14 centus), ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus), kopā piedzīt 279,02 EUR (divus simtus septiņdesmit deviņus *euro* un 2 centus).

Piespriestās summas iemaksājamas akciju sabiedrībai „Norvik Banka”, reģistrācijas Nr. 40003072918, kontā LV03LATB0000VIVAKARTE.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 116,12 EUR (viena simta sešpadsmit *euro* un 12 centu) piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai tiesas izdevumus 4,05 EUR (četrus *euro* un 5 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Atzīt akciju sabiedrības "Norvik Banka" tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos kavējuma procentus 6 % gadā no piespriestās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei, bet ne vairāk kā galvenā parāda 129,17 EUR (viena simta divdesmit deviņu *euro* un 17 centu) apmērā.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 11.maija, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka